

Cofnodion Drafft: 23-07 (24 Ionawr 2024)

Aelodau:

Medwin Hughes	Cadeirydd
Grace Quantock	Dirprwy Gadeirydd
Bamidele Adenipekun	Anweithredol
Jack Evershed	Anweithredol
Barbara Harrington	Anweithredol
Karen Lewis	Anweithredol
Rajan Madhok	Anweithredol
Jason Smith	Anweithredol
Alyson Thomas	Prif Weithredwr (PW)
Mwoyo Makuto	Aelod Cyswllt

Mynychwyr:

Ben Eaton	Cyfarwyddwr Strategol Strategaeth Sefydliadol ac Ymgysylltu
Sue Evans	Dirprwy Gyfarwyddwr Rhanbarthol, Castell-nedd Port Talbot ac Abertawe
Ceri Sullivan	Pennaeth Llywodraethu Dros Dro ac Ysgrifennydd y Bwrdd
Eleri Soanes	Swyddog Cymorth Gweinyddol
Sharon Walters	Rheolwr Busnes

Croeso a chyflwyniadau, datganiadau o ddiddordeb ac ymddiheuriadau Materion sy'n codi

- 1.1 Croesawodd y Cadeirydd bawb i'r cyfarfod.
- 1.2 Cafwyd ymddiheuriadau gan Angela Mutlow.
- 1.3 Trafodwyd y gofrestr datganiad o ddiddordeb. Dywedodd y Cadeirydd wrth y Bwrdd fod y gofrestr datganiad o ddiddordeb a oedd wedi'i chynnwys gyda'r papurau wedi'i diweddarau ers hynny i adlewyrchu'r trafodaethau yng nghyfarfod y Bwrdd ym mis Hydref. Mae'r gofrestr hefyd wedi'i diwygio i adlewyrchu nad oes gan Jason Smith ddiddordeb bellach yn Cymorth Cymru ond ei fod bellach yn Bennaeth Datblygiad, Ymddiriedolaethau a Sefydliadau yn Better Story.

- 1.4 Cytunwyd bod pob datganiad o ddiddordeb arall yn gywir ac yn gyfredol. Ni chodwyd unrhyw wrthdaro buddiannau mewn perthynas â'r eitemau i'w trafod.
- 1.5 Dywedodd y Cadeirydd wrth y Bwrdd mai hwn oedd y cyfarfod olaf y byddai Ceri Sullivan yn ei fynychu cyn dychwelyd i'w rôl o fewn Llywodraeth Cymru. Diolchodd pawb i Ceri am ei gwaith arbennig a'r gefnogaeth a roddwyd i'r Bwrdd a dymuno'n dda iddi i'r dyfodol.
- 1.6 Cytunwyd bod cofnodion cyfarfod y bwrdd a gynhaliwyd ar 25 Hydref 2023 a'r cyfarfod arbennig o'r bwrdd a gynhaliwyd ar 22 Tachwedd 2023 yn gofnod cywir o'r hyn a drafodwyd.
- 1.7 Cytunwyd ar y log gweithredoedd a phenderfyniadau.
- 1.8 Rhoddodd y Prif Weithredwr ddiweddariad ar y camau gweithredu a ganlyn:
  - A23-05-08: Roedd Cyfarwyddwr Rhanbarthol Gogledd Cymru wedi darparu'r wybodaeth ddiweddaraf am wasanaethau fasgwlaidd yng Ngogledd Cymru.
Roedd y Cyfarwyddwr Rhanbarthol wedi rhoi gwybod ers i Grwner Gogledd Cymru ysgrifennu at y Gweinidog dros lechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol gyda'i bryderon ynghylch gwasanaethau fasgwlaidd a'r posibilrwydd o ymchwiliad cyhoeddus, bod Bwrdd Iechyd Betsi Cadwaladr wedi bwrw ymlaen â threfniadau i gynnwys a chefnogi cleifion a theuluoedd y mae gofal fasgwlaidd gwael yn effeithio arnynt yng Ngogledd Cymru.
Roedd Llais yn ymwneud yn llawn â'r gwaith hwn, ac roedd y Cyfarwyddwr Rhanbarthol wedi hysbysu bod y cleifion a'r teuluoedd a ymatebodd i gysylltiad Bwrdd Iechyd Betsi Cadwaladr fel rhan o'r broses hon yn fodlon â'r agwedd adeiladol oedd yn cael ei mabwysiadu.
Gofynnodd y Bwrdd am y berthynas rhwng Llais a Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr. Adroddodd y Prif Weithredwr fod y Cyfarwyddwr Rhanbarthol yn fodlon bod y berthynas wedi datblygu i fod yn un adeiladol a chadarnhaol. O ystyried y gweithgaredd parhaus yn y maes hwn a chyfranogiad gweithredol parhaus Llais Gogledd Cymru, roedd y Cyfarwyddwr Rhanbarthol wedi dweud nad oedd angen i'r Bwrdd gymryd unrhyw gamau pellach ar hyn o bryd.
  - A23-06-02: Cadarnhaodd y Prif Weithredwr fod trafodaethau yn parhau gyda Llywodraeth Cymru ar y defnydd posib o fannau sector

cyhoeddus ar gyfer Llais. Mae ymweliad diweddar ag adeilad Llywodraeth Cymru yng Nghaerdydd wedi nodi gofod posibl a allai fod ar gael i'w ddefnyddio gan y tîm cenedlaethol yn ogystal â rhanbarth Caerdydd a Bro Morgannwg.

Mae angen ymchwilio ymhellach i ddeall addasrwydd a chostau. Mae trafodaethau'n parhau ynglŷn â phrydles swyddfa Caerfyrddin, a'r awdurdod lleol yn cau'r swyddfeydd y mae staff Llais yn eu meddiannu yn Aberhonddu yn y dyfodol.

Adroddiad gan y Cadeirydd

- 2.1 Nododd y Cadeirydd yr heriau o sefydlu seilwaith sefydliad newydd a sut mae Llais yn sicrhau capasiti ychwanegol ledled Cymru i hwyluso cyflawni ei flaenoriaethau.
- 2.2 Soniodd y Cadeirydd am yr adroddiad 'A yw Cymru'n Decach' a'i arwyddocâd i Llais. Mae'r adroddiad yn adlewyrchu ar yr adolygiad mwyaf cynhwysfawr o gydraddoldeb a hawliau dynol yng Nghymru ers cyhoeddi'r adroddiad diwethaf yn 2018. Mae'r adroddiad yn amlygu'r 9 nodwedd warchoddedig yn Nedd Cydraddoldeb 2010.
- 2.3 Amlygodd y Cadeirydd rai o'r materion o fewn yr adroddiad sy'n peri pryder mawr i Llais. Roedd hyn yn cynnwys nifer y plant yng Nghymru sy'n byw mewn tlodi, y cynnydd mewn amseroedd aros am ofal y GIG a'r straen ar wasanaethau iechyd meddwl. Mae'r adroddiad yn dangos pwysau sylweddol yn y system iechyd y bydd angen i Llais eu hystyried yn ofalus wrth iddo symud ymlaen.
- 2.4 Nododd y Bwrdd y dylai Llais edrych ar ffyrdd y gallai weithio ar y cyd gyda phartneriaid i ymgysylltu ymhellach gyda'r nod o ddatblygu atebion i'r materion hyn.

A24-01-01: Cytunodd aelodau'r Bwrdd y dylai Llais weithio ar y cyd â'i bartneriaid i ymateb i'r materion a godwyd yn yr adroddiad ynghylch gwasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol.

- 3.1 Cyflwynodd y Prif Weithredwr ei hadroddiad yn ymdrin â gweithgareddau allweddol yr oedd wedi ymgymryd â hwy ers cyfarfod diwethaf y Bwrdd.
- 3.2 Roedd hi wedi cyfarfod â nifer o bartneriaid allweddol i siarad am rôl Llais a sut y gallwn gydweithio i gryfhau llais pobl ym maes iechyd a gofal cymdeithasol. Roedd hyn yn cynnwys:
- Cyfarfod â Chomisiynydd Diogelwch Cleifion Lloegr. Roedd trafodaethau wedi canolbwyntio ar ddatblygu trefniadau i rannu gwybodaeth a chydweithio i gryfhau lleisiau pobl ar faterion diogelwch cleifion sy'n effeithio ar bobl sy'n byw yn y DU.
  - Cyflwyno i fyrddau Addysg a Gwella Gofal Iechyd Cymru, Gofal Cymdeithasol Cymru, Bwrdd Iechyd Addysgu Powys, ac Ymddiriedolaeth GIG Gwasanaethau Ambiwlans Cymru ar ein gweithgareddau hyd yma a threfniadau i weithio mewn partneriaeth wrth symud ymlaen.
  - Mynychu cyfres o uwchgynadleddau Gofal Iechyd yn canolbwyntio ar gyrf y GIG yng Nghymru. Cynhelir yr uwchgynadleddau gan Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru ac fe'u cynhelir ddwywaith y flwyddyn. Maent yn rhoi cyfle i ystod eang o gyrfff statudol rannu'r hyn y maent wedi bod yn ei wneud a'r hyn y mae hyn wedi'i ddweud wrthynt am y GIG yng Nghymru.
- Roedd Cyfarwyddwyr Rhanbarthol yn bresennol ar gyfer y sesiynau a oedd yn canolbwyntio ar eu rhanbarth penodol. Roedd trafodaethau'r uwchgynhadledd yn gyfle i ddod â gwybodaeth ynghyd i nodi themâu cyffredin a materion sy'n dod i'r amlwg i'w trafod gyda Llywodraeth Cymru.
- Treulio diwrnod gyda Gofalwyr Cymru i glywed am eu hymgyrchoedd a'u gweithgareddau yng Nghymru, yn ogystal â'r gwaith y mae'n ei wneud i gefnogi cyflogwyr i ddatblygu gweithle cefnogol i bobl â chyfrifoldebau gofalu.
- 3.3 Roedd y Prif Weithredwr hefyd wedi bod yn rhan o'r panel arbenigol yng Nghynhadledd Gofalwyr Cymru 2023 a oedd yn canolbwyntio ar yr anghenion a'r materion sy'n wynebu gofalwyr yng Nghymru. Roedd

trafodaethau pellach gyda Chadeirydd Cynghrair Cynhalwyr Cymru wedi canolbwyntio ar y ffyrdd gorau o gymryd rhan yn y Gynghrair a chydweithio i lywio a dylanwadu ar gynnydd a gweithgarwch ar ddatblygiadau allweddol.

- 3.4 Dywedodd y Prif Weithredwr wrth y Bwrdd fod rhaglen sylweddol o weithgarwch yn ymwneud â recriwtio wedi parhau ers y cyfarfod blaenorol. Mae nifer o rolau ar y cam penodi. Roedd hyn yn cynnwys rolau'r Rheolwr Llywodraethu, yr Eiriolwr Cwynion a'r Cynorthwydd Personol ar gyfer y Tîm Cenedlaethol. Roedd sawl rôl yn cael eu hysbysebu, gan gynnwys y Cyfarwyddwr Llywodraethu a Chyllid a'r Cyfarwyddwr Gweithrediadau.
- 3.5 Hysbysodd y Prif Weithredwr y Bwrdd am ymddeoliad 2 uwch arweinydd yn fuan. Byddai Stephen Allen, Cyfarwyddwr Rhanbarthol rhanbarth Caerdydd a'r Fro yn ymddeol ddiwedd mis Mawrth. Roedd y rôl yn cael ei hysbysebu gyda dyddiad cau o 11 Mawrth 2024.
- 3.6 Byddai Alan Williams, Cyfarwyddwr Cyllid hefyd yn ymddeol yn ddiweddarach yn y flwyddyn. Roedd y Bwrdd yn dymuno nodi eu diolch ffurfiol i Stephen ac Alan am eu cyfraniad sylweddol i waith y cyn cyngorau iechyd cymuned ac i Llais. Dymunwyd yn dda i'r ddau i'r dyfodol.
- 3.7 Bu'r Bwrdd yn myfyrio ar weithgarwch recriwtio presennol ac i ba raddau y bydd hyn yn mynd i'r afael â materion capasiti parhaus. Nododd y Prif Weithredwr effaith gadarnhaol recriwtio'n barhaol i rolau allweddol wrth gydnabod y capasiti a'r amser fydd ei angen i gefnogi staff mewn rolau newydd a'r angen i adlewyrchu hyn yn y cynlluniau a'r blaenoriaethau ar gyfer Llais.
- 3.8 Nododd yr aelodau bwysigrwydd parhau i ganolbwyntio ar ddenu ystod amrywiol o ymgeiswyr ar gyfer rolau o fewn Llais. Cytunwyd y dylid adrodd rhagor o wybodaeth i'r Bwrdd ar y mater hwn.
- 3.9 Gofynnodd y Cadeirydd i'r Prif Weithredwr grynhoi'r 3 risg gweithredol allweddol ar gyfer Llais yn ymwneud â'n gweithlu. Ymatebodd y Prif Weithredwr fod y rhain yn ymwneud â chapasiti staff, cynllunio a chyflwyno rhaglen ddysgu gynhwysfawr a chefnogi datblygiad ehangach ein pobl.

A24-01-02: Y Tîm Cenedlaethol i ddarparu rhagor o wybodaeth am amrywiaeth yr ymgeiswyr sy'n ymgeisio am rolau o fewn Llais.

Adroddiad gan Bwyllgorau'r Bwrdd: Archwilio a Sicrwydd Risg

- 4.1 Rhoddodd Cadeirydd y Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg y wybodaeth ddiweddaraf am weithgarwch diweddar.
- 4.2 Cyfarfu'r pwyllgor diwethaf ym mis Tachwedd 2023. Yn y cyfarfod hwnnw roedd yr aelodau wedi cymeradwyo cyflwyno'r Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon 2022/23 i Fwrdd Llais ac wedi cytuno ar gynllun archwilio Archwilio Cymru 2022/23.
- 4.3 Roedd y pwyllgor wedi ystyried y Gofrestr Risg Gorfforaethol ac wedi gofyn am amlinelliad o'r broses rheoli risg.
- 4.4 Ers y cyfarfod diwethaf, roedd 2 aelod annibynnol o'r Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg wedi'u penodi. Mae gan yr aelodau hyn sgiliau penodol mewn cyllid ac archwilio a seiberddiogelwch a digidol. Y gobaith oedd y byddai'r ddau aelod newydd ar gael i fynyachu cyfarfod nesaf y pwyllgor ym mis Mawrth 2024.
- 4.5 Nododd y Bwrdd y byddai'r Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg yn cyfarfod dros 2 ddiwrnod ym mis Mawrth 2024. Byddai hyn yn galluogi cyfarfod ffurfiol ac yna sesiwn effeithiolrwydd pwyllgor y diwrnod canlynol.

Adroddiad Cyllid

- 5.1 Cyflwynwyd yr adroddiad cyllid i'r Bwrdd.
- 5.2 Nododd y Bwrdd fod yr holl lythyrau dirprwyo cyllidebol wedi'u hanfon a'u llofnodi gan bob deiliad cyllideb, yn cadarnhau ffigurau'r gyllideb yn ogystal â manylu ar gyfrifoldebau ac atebolrwydd ar gyfer defnydd effeithlon ac effeithiol o adnoddau.
- 5.2 Mae'r adroddiad cyllid ym mis 9 (Rhagfyr 2023) yn adrodd tanwariant o £572,000 tra bod rhagolwg diwedd y flwyddyn ar gyfer tanwariant o

£75,000. Mae hyn yn seiliedig ar Llais yn amsugno, yn 2023/24, gostau ychwanegol yn y meysydd canlynol:

- Dyfarniadau Cyflog 2023/24 £259,000
- Contract CRM Cappingini £250,000
- Prosiectau ac Asiantaeth
- Swydd ychwanegol yn y tîm cenedlaethol.

5.3 Mae'r Pennaeth Cyllid yn cyfarfod â deiliaid cyllidebau bob mis i adolygu a diweddarau'r rhagolwg ariannol. Mae potensial i'r tanwariant gynyddu ymhellach. Dywedodd y Prif Weithredwr wrth y Bwrdd fod gwaith ar y gweill i nodi lle gall Llais ddefnyddio'r tanwariant i gynyddu capasiti a chefnogi'r gwaith o gyflawni ein blaenoriaethau.

Adroddiad Risg Gorfforaethol

- 6.1 Rhoddwyd adroddiad cryno i'r Bwrdd sy'n rhoi diweddariad ar gynnydd yn erbyn pob un o'r risgiau o fewn y Gofrestr Risg Gorfforaethol.
- 6.2 Hysbyswyd y Bwrdd bod diweddariadau pellach wedi'u gwneud ers i'r Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg graffu ar y gofrestr risg gorfforaethol ym mis Tachwedd. Ym mis Hydref 2023 roedd y Bwrdd wedi cytuno ar y risgiau corfforaethol ar y sail y byddai risg ychwanegol yn cael ei chynnwys ar seiberddiogelwch. Roedd hyn bellach wedi'i weithredu.
- 6.3 Nododd y Bwrdd:
- Mae ffocws y risg o amgylch gwirfoddolwyr wedi newid
  - Roedd trafodaethau'n parhau gyda Llywodraeth Cymru a Phartneriaeth Cydwasanaethau GIG Cymru ynghylch statws cyfreithiol y Cytundeb Lefel Gwasanaeth ac indemniad y risgiau sy'n gysylltiedig â hyn.
- 6.4 Nododd y Bwrdd y bydd trafodaethau pellach yn cael eu cynnal gyda'r Tîm Arwain a'r Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg dros y misoedd nesaf. Bydd unrhyw argymhellion i newid ein hymagwedd yn cael eu dwyn yn ôl i'r Bwrdd i'w cymeradwyo.

6.5 Nododd y Bwrdd yr adroddiad cryno a chytunwyd ar y risg seiberddiogelwch ychwanegol a newid ffocws risg gwirfoddolwyr o fewn y Gofrestr Risg Gorfforaethol.

D24-01-01: Cytunodd y Bwrdd ar y risg seiberddiogelwch ychwanegol a newid ffocws risg gwirfoddolwyr o fewn y Gofrestr Risg Corfforaethol.

Gwasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol yng Nghastell-nedd Port Talbot ac Abertawe

7.1 Darparodd Cyfarwyddwr Rhanbarthol rhanbarth Castell-nedd Port Talbot ac Abertawe drosolwg o wasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol yng Nghastell-nedd Port Talbot ac Abertawe a'r gweithgarwch rhanbarthol a oedd wedi digwydd yn ddiweddar.

7.2 Clywodd y Bwrdd:

- Fe ddarperir gwasanaethau iechyd a Gofal Cymdeithasol yn rhanbarth Castell-nedd Port Talbot ac Abertawe gan Fwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe, Awdurdod Lleol Castell-nedd Port Talbot, Awdurdod Lleol Abertawe a Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol Bae'r Gorllewin.
- Mae dwy ardal drefol o fewn y rhanbarth, ac mae ganddi boblogaeth ddiwylliannol amrywiol.
- Ystyrir bod Castell-nedd Port Talbot ac Abertawe yn disgyn yn y 10% o ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru.
- Mae disgwyliad oes 20-25% yn llai na chyfartaledd Cymru.
- Gwasanaethir yr ardal gan brif safleoedd ysbytai yn Nhreforys a Singleton, yn ogystal â gwasanaethau allweddol fel Uned Mân Anafiadau yn Ysbyty Castell Nedd Port Talbot.
- Ysbyty Treforys yw un o adrannau brys prysuraf Gymru. Mae'n cynnal gwasanaethau arbenigol ar gyfer trawma ac orthopaedeg, meddygaeth arenol, niwroleg, llawdriniaeth y geg a macsilo-wynebol a gwasanaeth gwefus a thafod hollt rhanbarthol i blant ac oedolion.
- Mae ysbyty cymunedol a gwasanaethau cymunedol yn darparu gwasanaethau clinigol y tu allan i brif safleoedd yr ysbyty. Mae 51 o bractisau meddygon teulu, 72 o bractisau deintyddol (gan gynnwys orthodeintyddion), 32 o bractisau optometreg a 92 o fferyllfeydd cymunedol.
- Mae gan Gastell-nedd Port Talbot ac Abertawe boblogaeth sy'n heneiddio o 390,000.

7.3 Roedd tîm Llais sy'n gwasanaethu rhanbarth Castell-nedd Port Talbot ac Abertawe wedi canolbwyntio ar ystod o weithgareddau:

- Hyrwyddo gwaith Llais yn genedlaethol ac yn lleol i roi gwybod i bobl beth yw Llais.
- Sefydlu perthnasau newydd a chryfhau'r rhai sydd wedi'u sefydlu eisoes
- Parhau i wrando ar yr hyn y mae pobl am ei ddweud wrthym am wasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol.
- Cyfarfod â llawer o gynrychiolwyr a grwpiau cymunedol, gan gynnwys cynrychiolwyr etholedig a chynghorau lleol ar gyfer gwasanaethau gwirfoddol.
- Cyflwyno i amrywiaeth o gyfarfodydd a grwpiau, gan gynnwys, er enghraifft, y Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol, Aelodau anweithredol Bwrdd Iechyd Bae Abertawe, Fforwm y Bobl a grwpiau trydydd sector.
- Cyfarfod â Chyfarwyddwyr sy'n gyfrifol am arwain newidiadau i wasanaethau, a chreu grŵp gorchwyl a gorffen i edrych ar ffyrdd o weithio o amgylch newidiadau i wasanaethau.
- Cynnal rhaglen o ymweliadau i glywed gan bobl wrth iddynt ddefnyddio gwasanaethau. Roedd hyn yn cynnwys ymweliadau â meddygfeydd mewn tair ardal ward, yn ogystal ag ymweliadau i siarad â chleifion yn Ysbyty Treforys ac ysbytai Castell-nedd Port Talbot.
- Gweithio gyda grwpiau cymunedol a theuluoedd a gofalwyr sy'n byw gyda dementia. Roedd adroddiad ar y rhaglen waith hon i'w gyhoeddi'n fuan.
- Dathlu amrywiaeth, gan gynnwys Mis Hanes Pobl Dduon. Roedd Llais wedi cydweithio â Chanolfan Affrica Abertawe ar y gwaith hwn, a oedd wedi canolbwyntio ar brofiad pobl dduon a lleiafrifoedd ethnig o gael mynediad at iechyd a gofal cymdeithasol.
- Cyflwyno amrywiaeth o sylwadau i wasanaethau ar faterion yn ymwneud ag iechyd a gofal cymdeithasol.
- Cyflwyno rhaglen o weithgareddau ymgysylltu cymunedol. Roedd hyn wedi bod yn ddwys o ran adnoddau, gydag effaith sylweddol ar y tîm bach o staff.

7.2 Dywedodd y Cyfarwyddwr Rhanbarthol wrth y Bwrdd fod y rhanbarth yn datblygu cynllun i ymgysylltu a chefnogi pobl i gymryd rhan yn yr

adolygiad annibynnol o wasanaethau mamolaeth yng Nghastell-nedd Port Talbot ac Abertawe.

- 7.3 Diolchodd y Cadeirydd i ranbarth Castell-nedd Port Talbot ac Abertawe am eu gwaith caled ac edrychodd ymlaen at weld y camau gweithredu a argymhellwyd o'r gwaith dementia.

Cynllunio a chynnydd 2023/24

- 8.1 Derbyniodd y Bwrdd bapur ar drefniadau cynllunio ac adrodd ar gynnydd, yn gysylltiedig â'r cynllun blynyddol diweddaraf a'i amcanion. Roedd yr adroddiad yn cyflwyno cynnig i gyflwyno trefniadau newydd i gefnogi ein cynllunio, rheoli ac adrodd ar berfformiad sefydliadol wrth gyflawni cynlluniau cytunedig.
- 8.2 Roedd aelodau'r Bwrdd o'r farn y byddai'r fframwaith newydd, y cyfeirir ato fel y Strwythur Dadansoddiad Gwaith (SDG) yn rhoi darlun clir, manwl o'r rhaglen strwythuredig o gamau gweithredu a gweithgareddau sydd eu hangen i gyflawni amcanion a blaenoriaethau y cytunwyd arnynt. Bydd hefyd yn rhoi gwybodaeth i'r Bwrdd am berfformiad drwy ystod o ddangosyddion perfformiad allweddol.
- 8.2 Nododd y Bwrdd y papur cynllunio a chynnydd ac roedd yn edrych ymlaen at weld canlyniadau yn y dyfodol.

Amlinelliad cynllunio strategol 2024-2027

- 9.1 Derbyniodd y Bwrdd bapur yn amlinellu'r dull a ddefnyddiwyd i ddatblygu cynllun strategol. Byddai'r cynllun strategol yn cwmpasu cyfnod o 3 blynedd, a byddai'n cael ei gynllunio i arwain Llais drwy ei flynyddoedd ffurfiannol, gan osod sylfaen gref ar gyfer twf cynaliadwy a darparu gwasanaethau effeithiol.
- 9.2 Byddai'n:
- Nodi ein gweledigaeth, ein cenhadaeth, ein gwerthoedd a'n hymddygiad
  - Alinio a mapio ar draws ein dyletswyddau a'n cyfrifoldebau, gan gynnwys gweithio o fewn fframwaith Deddf Cenedlaethau'r Dyfodol a Llesiant, Cymru Iachach, Deddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol

(Ansawdd ac Ymgysylltu) (Cymru), a chyfreithiau a rhwymedigaethau cyd-destunol eraill, a strategaethau perthnasol.

- Cysylltiad â strategaethau a chynlluniau ategol, gan gynnwys, er enghraifft, ein Cynllun Cydraddoldeb Strategol a strategaethau sy'n ymwneud â'n gwirfoddolwyr, seilwaith digidol a defnydd a chyfathrebu ac ymgysylltu.

9.3 Bydd y cynllun yn cyflwyno 5 prif nod:

- Eirioli a dylanwadu ar wasanaethau i fod yn bobl-ganolog, yn hygyrch, yn sensitif ac yn ymatebol i anghenion unigol, cymunedol a chenedlaethol.
- Pwysau ar wasanaethau a'r effaith a gaiff hyn ar bobl a chymunedau, gwasanaethau a'r gweithlu.
- Aliniad, integreiddio, a phartneriaethau. Dod o hyd i'n ffordd drwy'r heriau.
- Digidol, Data, Technoleg Gwybodaeth a Deallusrwydd Artiffisial (DA) a'r effaith ar iechyd a gofal cymdeithasol pobl.
- Esblygu fel sefydliad i ddod yn sefydliad aeddfed, sy'n cael ei redeg yn dda, y gellir ymddiried ynddo ac sy'n uchelgeisiol.

9.4 Nododd y Bwrdd y sefyllfa bresennol a chytunwyd y dylid darparu cyfleoedd pellach i drafod datblygiad y strategaeth.

A24-01-03: Cytunodd y Bwrdd y dylid darparu cyfleoedd pellach i aelodau drafod datblygiad y strategaeth.

Dyranriad cyllid amlinellol 2024/25

10.1 Cyflwynwyd dyranriad cyllid drafft i'r Bwrdd ar gyfer 2024/25. Er nad yw llythyr cylch gwaith 2024/25 a'r llythyr ariannu wedi'u cyhoeddi eto, mae Llywodraeth Cymru wedi cyhoeddi cyllideb ddrafft ar gyfer 2024/25. Nododd yr aelodau hefyd fod llythyr ariannu 2023/24 wedi'i anfon i Llais ym mis Mai 2023.

10.2 Yn 2023/24 roedd Llywodraeth Cymru wedi rhagdybio llithriad ar ddyddiadau penodi ar gyfer swyddi newydd yn ystod y flwyddyn, gan leihau dyranriad y gyllideb ar gyfer y flwyddyn gan 25% i adlewyrchu hyn. Nid oedd cyllid i gwrdd â'r costau ychwanegol sy'n gysylltiedig â'r dyfarniad cyflog blynyddol a chwyddiant wedi'i gynnwys yn y dyranriad cyllid, gan fod Llais yn gallu cwrdd â'r costau ychwanegol hyn trwy lithriad. Yn 2024/25 bydd angen i Llais gael cyllid digonol i gwrdd â'r

dyfarniad cyflog blynyddol a chwyddiant. Roedd angen deialog bellach gyda Llywodraeth Cymru i gael dealltwriaeth glir o'r dull o ymdrin â hyn.

- 10.3 Hysbyswyd aelodau'r Bwrdd y byddai swyddogion yn cyfarfod â swyddogion Llywodraeth Cymru yn fuan. Un o'r blaenoriaethau i'w drafod yn y cyfarfod hwnnw fyddai sefydlu pryd y gall Llais ddisgwyl derbyn ei lythyr ariannu ar gyfer 2024/25.
- 10.4 Nododd y Prif Weithredwr yr amgylchedd lle'r oedd y trafodaethau hyn yn cael eu cynnal, yn arbennig maint yr heriau ariannol sy'n effeithio ar y sector cyhoeddus yng Nghymru, a'r camau sy'n cael eu cymryd i gefnogi newid cyllid i gefnogi darpariaeth iechyd a gofal cymdeithasol.
- 10.5 Nododd y Bwrdd y dyraniad cyllid drafft ar gyfer 2024/25 a thrafodaethau parhaus gyda swyddogion Llywodraeth Cymru i gwblhau'r dyraniad cyllid.

Gwerthoedd a fframwaith ymddygiad

- 11.1 Derbyniodd y Bwrdd ddiweddariad ar gynnydd datblygiad gwerthoedd a fframwaith ymddygiad Llais. Yn dilyn llwyddiant y gynhadledd staff y llynedd, cynlluniwyd digwyddiad dilynol ar gyfer staff, yn ogystal â chynhadledd gwirfoddolwyr ar wahân. Oherwydd amgylchiadau annisgwyl, roedd y ddau ddiwyddiad wedi'u gohirio.
- 11.2 Roedd gwaith ar y gweill i ddatblygu fframwaith gwerthoedd ac ymddygiad cynhwysfawr. Roedd hyn yn cynnwys ein pobl, partneriaid a rhanddeiliaid mewn amrywiaeth o weithgareddau, gan gynnwys:
  - Datblygu trefniadau i gysylltu ein hymddygiad dymunol o fewn fframwaith sgiliau newydd ar gyfer staff
  - Rhaglen adolygu ar gyfer holl bolisïau a gweithdrefnau Llais i sicrhau eu bod yn galluogi ac yn cefnogi ein gwerthoedd a'n hymddygiad disgwylidig
- 11.2 I gefnogi datblygiad pellach diwylliant sefydliadol cyson a chyffredin, mae Llais hefyd wedi comisiynu gweithwyr proffesiynol datblygiad sefydliadol i weithio gyda staff yn eu timau i ddeall deinameg tîm a champau gweithredu sydd eu hangen i adeiladu timau effeithiol a chefnogi ffyrdd newydd o weithio.

11.3 Nododd y Bwrdd y dull a ddefnyddir i ddatblygu a disgrifio ymddygiad dymunol i gefnogi ein gwerthoedd, y sefyllfa bresennol o ran datblygu fframwaith gwerthoedd ac ymddygiad. Gofynnodd yr aelodau am gael y wybodaeth ddiweddaraf am y cynnydd.

A24-01-04: Rhoddir diweddariad i'r Bwrdd ar ddatblygiad fframwaith gwerthoedd ac ymddygiad.

Fframwaith sgiliau a rhaglen dysgu a datblygu

- 12.1 Derbyniodd y Bwrdd ddiweddariad ar y cynnydd o ran datblygu fframwaith sgiliau a strategaeth a rhaglen cefnogi dysgu a datblygu ar gyfer staff Llais.
- 12.2 Er mwyn llywio'r gwaith o ddatblygu strategaeth a rhaglen dysgu a datblygu sy'n cefnogi ein strategaeth a'n cynlluniau sy'n dod i'r amlwg, rydym wedi ymgysylltu â gwasanaethau arweinydd rhaglen sgiliau a dysgu a datblygu dros dro, tan fis Mawrth 2024.
- 12.3 Mae gwaith ar ddatblygu fframwaith sgiliau yn mynd rhagddo. Ym mis Tachwedd 2023, rhoddodd y Bwrdd gymeradwyaeth i gynnal ymarfer tendro ffurfiol i fynd i'r afael â bylchau sgiliau a gwybodaeth a nodwyd a achoswyd gan gylch gwaith estynedig Llais a recriwtio staff newydd ar raddfa fawr.
- 12.2 Mae rhaglen ddysgu yn cael ei datblygu ar gyfer staff a bydd hefyd yn cael ei chyflwyno i wirfoddolwyr. Bydd y rhaglen yn canolbwyntio ar feithrin ymwybyddiaeth a dealltwriaeth o'r sector gofal cymdeithasol yng Nghymru, a'n hyder a'n cymhwysedd i weithio mewn gwahanol ffyrdd.
- 12.3 Er mwyn i ni allu darparu'r hyfforddiant hwn yn 2023-2024, rydym wedi cwblhau'r broses gaffael ar gyfer y rhaglen dysgu gwirfoddolwyr. Hwyluswyd hyn gan Bartneriaeth Cydwasanaethau'r GIG ac fe'i dyfarnwyd i Practice Solutions Ltd. Bydd y rhaglen hyfforddi gwirfoddolwyr yn dechrau ym mis Ionawr ac yn cael ei chwblhau erbyn mis Mawrth 2024.
- 12.4 Bydd ail gam yr hyfforddiant ar gyfer staff Llais a bydd yn destun proses dendro ar wahân sydd ar y gweill ar hyn o bryd. Disgwylir i'r hyfforddiant hwn ddechrau ar ôl Ebrill 2024.

Diweddariad gwirfoddolwyr

- 13.1 Rhoddodd yr Arweinydd Corfforaethol ar gyfer gwirfoddoli diweddariad i'r Bwrdd ar ddatblygiad ein fframwaith gwirfoddoli.
- 13.2 O fis Ebrill 2023 ymlaen, cymerodd Cyfarwyddwr Rhanbarthol Powys gyfrifoldeb arweinyddiaeth gorfforaethol dros wirfoddolwyr. Mae Rheolwyr Gweithrediadau Rhanbarthol yn goruchwyllo'r gwaith rheoli o ddydd i ddydd a chyfathrebu â gwirfoddolwyr rhanbarthol.
- 13.3 Ym mis Rhagfyr 2023 roedd gan Llais 132 o wirfoddolwyr ledled Cymru, gostyngiad o 145 ym mis Hydref 2023. Er nad oes rhesymau manwl ar gyfer unigolion yn gadael ar gael eto, mae'n debygol bod rhai gwirfoddolwyr a fu gynt yn aelodau o'r Cyngor Iechyd Cymuned wedi gadael oherwydd ymrwymadau eraill, neu oherwydd bod eu cyfranogiad wedi dod i ben yn naturiol ar ôl cwblhau'r ddaliadaeth ddisgwyliedig wreiddiol ar gyfer y cynghorau iechyd cymuned, neu oherwydd nad yw gofynion newydd y rôl yr hyn yr oeddent yn edrych amdano, o ystyried y newidiadau o'r model 'aelod' blaenorol.
- 13.4 Mae gweithgor o Reolwyr Gweithrediadau Rhanbarthol wedi cydweithio i roi'r prosesau a'r dogfennau craidd ar waith sy'n ein galluogi i ymuno â'n gwirfoddolwyr, eu hyfforddi, eu cyfathrebu a'u cefnogi. Mae cynnydd wedi bod yn arafach na'r disgwyl, ond mae'r canlynol bellach yn eu lle neu ar y gweill:
- Amrywiaeth o ddisgrifiadau rôl hyblyg
  - Proses recriwtio glir, ddiffiniedig
  - Polisi a phroses ar gyfer gwiriadau'r Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd
  - Proses ar gyfer cardiau adnabod
  - Rhaglen sefydlu interim
  - Ffuriau gweinyddol eg. Treuliau, perthynas agosaf, rôl(au), ymrwymiad amser
  - Cronfa ddata Cymru gyfan
  - Cyfathrebu rhanbarthol / gweithdai / diwrnodau datblygu
  - Mae strategaeth ddrafft wedi'i pharatoi yn barod i gyd-fynd â'r strategaeth sefydliadol o 2024 ymlaen.
  - Adolygwyd polisiau allweddol gan gynnwys diogelu, treuliau, safonau ymddygiad

- Mae gwirfoddolwyr yn gallu cymryd rhan ar draws yr holl rolau a nodwyd lle maent wedi nodi dewis
  - Mae llawlyfr gwirfoddolwyr wedi'i ddylunio.
- 13.5 Trafododd y Bwrdd y problemau a wynebwyd gan y cyn cynghorau iechyd cymuned wrth recriwtio aelodau newydd. Er bod aelodau'r Bwrdd yn cydnabod bod y broses newydd yn llawer llai ffurfiol, roeddent yn bryderus i sicrhau nad oedd y trefniadau'n 'drwm o ran proses' mewn ffordd a allai atal pobl rhag cymryd rhan. Roedd y Bwrdd yn awyddus i sicrhau nad oes unrhyw rwystrau diangen ac i gydnabod bod pobl eisiau gwirfoddoli mewn gwahanol ffyrdd.
- 13.7 Awgrymwyd y gallai pobl gymryd rhan yng ngwaith Llais mewn ffyrdd eraill, efallai fel cyfeillach neu ffrind. Cadarnhaodd y Cyfarwyddwr Rhanbarthol fod hyn yn rhywbeth oedd yn cael ei ystyried.
- 13.8 Gofynnodd y Cadeirydd am farn gwirfoddolwr Llais o ranbarth Castell-nedd Port Talbot ac Abertawe a oedd yn bresennol. Gwnaed nifer o awgrymiadau. Roedd y rhain yn cynnwys cylchlythyrau rheolaidd, mwy o wirfoddolwyr mewn cymunedau gwledig, gwirfoddolwyr arweiniol i wthio gwaith Llais yn ei flaen, darparu mwy o gefnogaeth dechnegol a TG a phresenoldeb Llais mewn ysgolion i siarad â phobl ifanc am ddod yn wirfoddolwr.
- 13.9 Nododd y Bwrdd y sefyllfa bresennol ond roedd hefyd yn awyddus i sicrhau bod ymgysylltiad parhaus â gwirfoddolwyr newydd a chefnogaeth i gyn-aelodau cyngor iechyd cymuned wrth symud ymlaen.

Diweddariad systemau TG

- 14.1 Derbyniodd y Bwrdd ddiweddariad ar ddatblygiad prosiectau seilwaith digidol allweddol. Mae prosiect y system Rheoli Perthynas Cwsmeriaid (CRM) yng nghramau olaf ei ddatblygiad Cam 1. Mae rhaglen hyfforddi ar gyfer holl staff wedi'i datblygu. Bydd yr hyfforddiant yn cael ei ddarparu i gyd-fynd ag wythnos y dyddiad mynd yn fyw.

- 14.2 Mae gwiriad iechyd TG ar y datblygiad CRM newydd ar y gweill ar hyn o bryd a bydd cynnydd pellach yn cael ei adrodd i gyfarfod nesaf y Pwyllgor Archwilio, Risg a Sicrwydd.
- 14.3 Mae rhaglen waith y defnyddiwr terfynol bron wedi'i chwblhau ac mae dau faes gwaith yn dal heb eu cyflawni. Mae trafodaethau ar y gweill gyda Centerprise i ddatblygu contract cymorth a chyda Llywodraeth Cymru i edrych ar gyflenwr amgen i gefnogi'r trefniant rhwydwaith ar gyfer rhanbarth Castell-nedd Port Talbot ac Abertawe.
- 14.4 Nododd y Bwrdd fod hyfforddiant wedi'i ddarparu i'r rhan fwyaf o staff ar y system SharePoint. Mae hyn wedi cael derbyniad da gan staff a bydd wedi'i gwblhau erbyn diwedd Ionawr 2024.

Adolygu polisiau a gweithdrefnau

- 15.1 Derbyniodd y Bwrdd ddiweddariad ar ddatblygiad trefniadau i adolygu ein fframwaith llywodraethu, gan gynnwys ein polisi a'n gweithdrefnau. Cyn i Llais ddod yn weithredol, mabwysiadodd y Bwrdd ystod eang o bolisiau a gweithdrefnau, y mwyafrif ohonynt wedi'u defnyddio gan y Bwrdd blaenorol a Chynghorau Iechyd Cymuned. Mae dros 150 o bolisiau, gweithdrefnau, safonau a dogfennau canllaw.
- 15.2 Cytunwyd y dylid adolygu'r polisiau a'r gweithdrefnau hyn ar ôl blwyddyn o weithredu i benderfynu a oeddent yn addas i'r diben.
- 15.3 Yn ystod y misoedd cyntaf o weithredu, nododd Llais rai bylchau a meysydd i'w datblygu yn ei fframwaith llywodraethu, gan adlewyrchu anghenion gwahanol Gorff a Noddir gan Lywodraeth Cymru.
- 15.4 Cynigir cynnal ymarfer caffael i ddewis cyflenwr i adolygu ein fframwaith llywodraethu presennol. Byddai hyn yn cynnwys adolygiad o'n trefniadau llywodraethu, gan gynnwys ein dogfennau llywodraethu lefel uchel yn ogystal â dadansoddiad o fylchau o bolisiau a gweithdrefnau cyfredol. Byddai adolygiad o bolisiau a gweithdrefnau'n cael ei gynnal gan awgrymu newidiadau ac ychwanegiadau lle bo angen er mwyn rhesymoli a symleiddio dogfennau.
- 15.5 Byddai hyn yn cael ei wneud dros 2 gam. Byddai Cam 1 yn canolbwyntio ar ein fframwaith llywodraethu lefel uchel, yn cael ei gynnal ar unwaith. Byddai Cam 2 yn cynnwys adolygiad manylach o'n polisiau a'n gweithdrefnau. Byddai hyn yn cael ei ddatblygu unwaith y

bydd nifer o rolau sy'n allweddol i lunio ein polisïau a'n gweithdrefnau yn eu swyddi. Er mwyn cyflawni hyn mewn 2 gam, byddai angen 2 ymarfer caffael ar wahân.

15.4 Nododd y Bwrdd bwysigrwydd gweithio gyda chyflenwr allanol sy'n dangos dealltwriaeth gref o natur a graddfa Llais, a chael fframwaith llywodraethu sy'n glir ac yn syml i weithio o'i fewn. Nododd aelodau'r Bwrdd gyfle clir i symleiddio'r nifer o bolisïau a gweithdrefnau wrth symud ymlaen, a'r angen i adlewyrchu gofynion Llais fel Corff a Noddir gan Lywodraeth Cymru.

15.5 Nododd y Bwrdd y rhesymeg dros adolygu'r fframwaith llywodraethu a chytunwyd ar yr angen am gymorth allanol i wneud y gwaith hwn.

15.6 Cytunodd y Bwrdd ar y dull arfaethedig.

A24-01-05: Cytunodd y Bwrdd y dylid cynnal ymarfer caffael dau gam i ddewis cyflenwr i gynnal adolygiad o'n trefniadau llywodraethu. Cam 1 i adolygu ein trefniadau llywodraethu lefel uchel a cham 2 i gynnal adolygiad o bolisïau a gweithdrefnau Llais.

Proses adolygu effeithiolrwydd y Bwrdd

16.1 Cyflwynwyd cynigion ar ddull o gynnal adolygiad o effeithiolrwydd y Bwrdd, yn unol â'r Rheolau Sefydlog, i'r Bwrdd gan y Pennaeth Llywodraethu ac Ysgrifennydd y Bwrdd.

16.2 Trafododd y Bwrdd y dull gweithredu arfaethedig, gan gynnwys y meysydd ffocws y dylid eu cynnwys yn holiadur effeithiolrwydd y Bwrdd. Nododd yr aelodau fod angen gwneud rhagor o waith ar y datganiadau i'w cynnwys yn holiadur effeithiolrwydd y Bwrdd i adlewyrchu cyd-destun Bwrdd yn ei flwyddyn lawn gyntaf o weithredu.

A24-01-06: Gwaith pellach i'w wneud ar y datganiadau i'w cynnwys yn holiadur effeithiolrwydd y Bwrdd.

D24-01-04: Cytunodd y Bwrdd ar y dull gweithredu arfaethedig ar gyfer proses adolygu effeithiolrwydd y bwrdd.

Comisiwn Bevan: sgwrs â'r cyhoedd

- 17.1 Crynhodd y Cadeirydd ganfyddiadau allweddol yr adroddiad diweddar a gyhoeddwyd gan Gomisiwn Bevan o'r enw Sgwrs gyda'r Cyhoedd – heriau a chyfleoedd ar gyfer newid. Roedd Llais wedi bod yn rhan o'r gwaith hwn, gan annog cyfranogiad mewn ymarfer ymgysylltu â'r cyhoedd a chefnogi rhaglen o ddigwyddiadau ymgysylltu rhanbarthol.
- 17.2 Yn dilyn cyhoeddi ei adroddiad, cysylltodd Comisiwn Bevan â Llais i drafod sut y gallem gydweithio i symud y camau nesaf ymlaen.
- 17.2 Cyfarfu Cadeirydd a Phrif Weithredwr Llais yn ddiweddar â Chyfarwyddwr Comisiwn Bevan, Dr Helen Howson, a chytunwyd y dylid cynnal cyfarfod pellach gyda Chadeirydd Comisiwn Bevan ym mis Chwefror 2024. Byddai hyn yn rhoi cyfle i Llais ystyried yr adroddiad ymhellach a thrafod y potensial i gydweithio i ganolbwyntio ar ymgysylltu pellach â'r cyhoedd ynghylch dyfodol gwasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol, yn unol â'n rôl a'n cylch gorchwyl.
- 17.3 Cytunodd y Bwrdd y byddai Rajan Madhok yn ystyried yr adroddiad yn fwy manwl ac yn adrodd yn ôl i'r Bwrdd.

A24-01-07: Rajan Madhok i ystyried adroddiad Comisiwn Bevan yn fwy manwl ac adrodd yn ôl i'r Bwrdd.

Unrhyw fusnes arall

- 14.1 Ni chodwyd unrhyw fusnes arall.

Rhagolwg

- 15.1 Nodwyd a chydabuwyd y rhagolwg fel dogfen waith a fyddai'n cael ei diweddarau i adlewyrchu blaenoriaethau sefydliadol.

Cwestiynau gan y cyhoedd

- 16.1 Nododd y Cadeirydd na dderbyniwyd unrhyw gwestiynau gan aelodau'r cyhoedd.
- 16.2 Terfynwyd y cyfarfod.